

АНОТАЦІЇ

Амоша О. І., Шамілева Л. Л. *Розвиток трудового потенціалу промисловості на засадах соціальної відповідальності: концептуальне та науково-методичне забезпечення.* – С. 3.

У статті визначено та систематизовано основні напрями формування та реалізації соціальної відповідальності в забезпечення розвитку трудового потенціалу промисловості за основними суб'єктами соціально-трудова відносин: роботодавці, підприємці, трудові колективи, наймані працівники, профспілки та громадські організації. Для розробки інтегрального показника оцінки рівня розвитку трудового потенціалу сформована інформаційна підсистема, на множині якої проведена апробація моделі його визначення. За результатами розрахунків представлено аналіз закономірностей зміни рівня за 2010-2015 рр. з визначенням основних важелів розвитку чи гальмування забезпечення розвитку трудового потенціалу промисловості на засадах соціальної відповідальності.

Ключові слова: трудовий потенціал, соціальна відповідальність, суб'єкти відповідальності, інтегральний показник, важелі розвитку, важелі гальмування.

Антонюк В. П. *Вплив внутрішньо переміщених осіб на розвиток територіальних громад: проблеми та перспективи.* – С. 8.

Досліджено стан і проблеми внутрішньо переміщених осіб України, обґрунтовано довгостроковий характер їх вирішення. Узагальнено світовий досвід інтеграційної політики щодо ВПО. Виявлено проблеми інтеграції вимушених переселенців у територіальні громади. Визначено ресурсний потенціал внутрішньо переміщених осіб для розвитку приймаючих громад, регіонів та України.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, довгостроковий характер переміщення, територіальні громади, ресурсний потенціал ВПО, інтеграційна політика.

Белопольський М. Г., Волошин В. С., Кленін О. В. *Розумному розвитку людства альтернативи немає.* – С. 14.

Складна сучасна політична, соціально-економічна, міжнародна, релігійна та ін. ситуація в суспільстві вимагає від інтелектуальної еліти і, особливо, від політиків, вчених суспільствознавців, економістів сформувати та запропонувати нову ідею розвитку суспільства.

Зроблено висновок, що нова ідея розвитку світу має бути створена колективною творчістю інститутів, вчених, керівників держав, партій з подальшим широким обговоренням з народними масами і, тільки після цього, її можна буде впроваджувати в практику.

Ключові слова: людство, розвиток, політичні, соціально-економічні, екологічні кризи, виробничі сили, суспільні відносини, нова ідея розвитку суспільства.

Банніков П. О. *Міждисциплінарна сутність, значення, види і особливості соціальних ресурсів підприємства.* – С. 17.

Уточнено поняття «соціальні ресурси підприємства», визначено його спільні й відмінні ознаки порівняно з поняттям «соціальний капітал», ідентифіковано види соціальних ресурсів підприємства: мотиваційні, інтелектуальні, інформаційні, комунікативні, соці-

ально-психологічні, змагальні, демографічні, соціально-екологічні, діяльнісні, інноваційні, стратегічні, кадрові, організаційні, управлінські, наукові тощо, охарактеризовано їх особливості.

Ключові слова: соціальні ресурси, підприємство, соціальний капітал, види соціальних ресурсів, особливості соціальних ресурсів підприємства.

Бойченко М.В. *Промислова безпека на гірничодобувних підприємствах.* – С. 22.

В статті проаналізовано стан промислової безпеки на гірничодобувних підприємствах з метою визначення тенденцій змін виробничого травматизму та можливості подальшого управління професійними ризиками для запобігання їх виникнення.

Ключові слова: промислова безпека, аналіз стану, гірничодобувні підприємства, професійні ризики, управління.

Болотіна Є. В., Радковська Г. І. *Публічне адміністрування і менталітет українців.* – С. 27.

Головне питання яке дискутується: чи може Україна швидко та ефективно перейти до нової моделі публічного адміністрування. Чи є можливість трансформувати в Україні повністю систему управління яка була закладена ще радянською владою. А також як можливо змінити систему в усій країні, і які будуть наслідки після переходу на європейські стандарти, а також змінити свідомість населення та переконати громаду в необхідності даних процесів. Радянська модель влади не може вже існувати при даних умовах, які склалися в країні.

Публічне адміністрування, здійснення і вдосконалення якого раніше було виключно внутрішньої прерогативою держави, значною мірою підпадає під вплив зовнішніх факторів. Для європейських держав цей вплив, перш за все, пов'язується з формуванням європейського адміністративного простору (ЄАП). У статті досліджуються поняття, сутність і витоки формування публічного адміністрування. Розглядаються його структурні елементи, аналізуються специфічні риси та його основні принципи. Стаття аналізує основні риси і особливості менталітету українців.

Ключові слова: публічне адміністрування, адміністративні реформи, місцеве самоврядування, законодавчі органи, менталітет, «хуторянство», держава, влада, глобалізація, політичний простір, демократизм, світовий порядок.

Борейко В. І. *Напрями забезпечення фінансової децентралізації в Україні.* – С. 32.

Досліджено роль фінансової децентралізації та самодостатності місцевих бюджетів України в забезпеченні динамічного розвитку національної економіки; обґрунтовано, що бюджетна та податкова політика, яку проводить наша країна, призвела до зменшення забезпечення видатків місцевих бюджетів власними доходами; запропоновано закріпити за місцевими бюджетами всі надходження від податку на прибуток підприємств та регулювати нестачу або надлишок в них коштів податком на доходи фізичних осіб та рентними платежами; показано, що такі дії стимулюватимуть ініціативу місцевих керівників, залучення інвестицій та соціально-економічний розвиток регіонів.

Ключові слова: національна економіка, фінансова децентралізація, місцеві бюджети, бюджетна та податкова політика, податок на прибуток підприємств.

Венжега Р. В. *Концептуальні підходи до визначення економічних моделей розвитку промисловості.* – С. 35.

У статті аналізуються концептуальні теоретичні підходи до визначення змістовних особливостей економічних моделей розвитку промисловості як основи для формування відповідних стратегій. Зроблено висновок про доцільність виділення індустріальної, неоіндустріальної та постіндустріальної моделей розвитку промисловості.

Ключові слова: промисловість, індустріалізація, неоіндустріалізація, деіндустріалізація, постіндустріалізм, розвиток, стратегія.

Вишневський О. С. *Вплив ризиків делегітимації території на процеси модернізації і кооперації: можливості управління.* – С. 39.

У статті обгрунтована залежність процесів модернізації від ризику делегітимації території. Проведено грубі оцінки настання ризиків делегітимації території для держав-членів ООН і колишніх республік СРСР. Проаналізовано можливості управління ризиками. Серед методів розглянуто: ухилення від ризику, скорочення ризику, перерозподіл ризику, прийняття ризику. Серед рівнів управління: територіальний, господарський, індивідуальний. Основні висновки: (1) ризики органами влади ігноруються; (2) найбільші можливості для управління зосереджені на індивідуальному рівні.

Ключові слова: модернізація, кооперація, управління ризиками, міжнародна делегітимація території.

Гітис Т. П. *Визначення та дослідження обмежувальних факторів розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.* – С. 44.

У статті визначено та досліджено основні обмежувальні фактори розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Доведено, що стримування процесу практичної реалізації напрямів соціальної відповідальності обумовлено, насамперед, політичною та економічною кризою. Підприємствам бракує коштів на реалізацію пріоритетних для них напрямів соціальної відповідальності, а саме: забезпечення гідного рівня заробітної плати та своєчасність її виплати. Це робить другорядними питання охорони навколишнього середовища та інвестування в розвиток суспільства.

З метою подолання факторів, що обмежують розвиток соціальної відповідальності бізнесу в Україні, запропоновано активізувати втручання держави в цей процес: сприяти формуванню у підприємців і суспільства розуміння важливості соціальної відповідальності; переймати світовий досвід із реалізації соціальних проектів; розробляти заходи що забезпечать зацікавленість бізнесу в соціально відповідальній поведінці; всебічно підтримувати підприємства, які виконують особливо важливі соціальні завдання.

Ключові слова: соціальна відповідальність, розвиток, середньомісячна заробітна плата, заборгованість із виплати заробітної плати, навколишнє середовище, інвестиції, громада, обмежувальні фактори.

Грибкова С. М., Цинько І. О. *Аналіз стану основних засобів промислових підприємств України.* – С. 48.

В статті проведено аналіз динаміки первісної вартості та зносу основних засобів промислових підприємств України в 2000-2014 роках на основі державної статистики. Первісна вартість основних засобів країни постійно зростає, незважаючи на будь-які можливі несприятливі фактори. При цьому ступінь

зносу також невинно зростає і на 2014 рік досягла величезного рівня у 83,5%. Ступінь зносу в промисловості значно менший – 60,3%. Найкращий стан основних засобів в переробній галузі. За роки з початку 2000-х, Україна перетворилася з промислової на транзитно-транспортну державу, про що свідчить доля вартості основних засобів по видах діяльності.

Запропоновано шлях пришвидшення процесу оновлення основних засобів промисловості. Це є лізинг, як найменш витратний серед сучасних способів кредитування.

Ключові слова: основні засоби, первісна вартість основних засобів, ступінь зносу, темпи приросту, промисловість України, галузь промисловості, статистичні дані.

Грішнова О. А., Заїчко О. С. *Новітні технології в економіці персоналу: нові можливості й нові виклики.* – С. 52.

У статті розкрито сутність цифрового підходу до управління персоналом, що полягає у використанні новітніх технологій у організації HR функцій. Проаналізовано наявні напрями застосування цифрового підходу та приклади його поширення в Україні та світі. Досліджено особливості, переваги та недоліки використання новітніх технологій у сфері HR за сучасних економічних умов.

Ключові слова: управління персоналом, новітні технології, цифровий (діджитал) підхід до HR, організація праці, програмні засоби для персоналу.

Дасів А. Ф., Руссіян О. А. *Аналіз функціонування промисловості України з позиції неоіндустріалізації.* – С. 57.

Статтю присвячено виявленню особливостей функціонування та перспектив неоіндустріалізації промисловості в Україні. Особливу увагу приділено дослідженню проблем розвитку промисловості та можливостей виробництва щодо забезпечення високої якості готової продукції. Показано, що промисловість України має такі переваги: володіння цінними родовищами корисних копалин, наявна дешева робоча сила, потенціал добувної та переробної промисловості. Зроблено висновки відносно перспектив неоіндустріалізації промисловості в Україні. Для того, щоб українське машинобудування стало життєздатним та конкурентоспроможним на світовому рівні, необхідно замінити зношене, застаріле та використовувати сучасне обладнання; вводити автоматизовані системи; виробляти готову продукцію, а не тільки сировину та напівфабрикати; опанувати нові технології; виробляти не тільки для власного споживання, а й на експорт; підвищувати кваліфікацію робітників та потенціал реалізації спільних зусиль кваліфікованих фахівців у промисловості.

Ключові слова: промисловість, перспективи, індустріалізація, машинобудування, нові технології, кваліфікація працівників, спільні зусилля, конкурентоспроможність машинобудування.

Добикіна О. К. *Вдосконалення мотиваційного механізму трудового потенціалу.* – С. 65.

У статті запропонована комплексна оцінка мотиваційного механізму трудового потенціалу підприємства на основі графоаналітичного методу з перспективою подальшого його вдосконалення. Представлена методика дозволяє дати комплексну оцінку структури, збалансованості, рівню реалізації потенціалу мотива-

ційного механізму, виявити наявні резерви, розробити обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на подальший його розвиток й вдосконалення.

Ключові слова: трудовий потенціал, гудвіл, мотивація праці, комплексна оцінка, баланс потенціалу.

Жихаревич В. В., Мацюк Н. О. *Клітинно-автоматний підхід до розв'язання задачі маршрутизації оптових торговельних підприємств із урахуванням транспортної інфраструктури регіону.* — С. 69.

В даній роботі продемонстрована принципова можливість використання клітинно-автоматного алгоритму при оптимізації маршрутів руху транспортних засобів оптового торговельного підприємства у процесі розвезення продукції. Вирішення цієї проблеми сприятиме зниженню непродуктивних витрат ресурсів підприємств, а значить — підвищенню їх конкурентоспроможності. Для того, щоб зазначена модель могла бути придатною для вирішення конкретних прикладних задач, запропоновано механізм урахування транспортної мережі регіону.

Ключові слова: задача маршрутизації транспорту, багатагентне моделювання, клітинні автомати, оптимізація.

Заруцька О. П. *Дослідження виведення українських банків з ринку з використанням структурно-функціонального аналізу.* — С. 73.

У статті запропоновано підходи до формування однорідних структурно-функціональних груп банків для пояснення причин скорочення ринку та досліджено тенденції розвитку банківської системи. Запропоновані методи дозволяють забезпечити ранню діагностику загроз втрати фінансової стабільності банків, вдосконалювати систему оціночних показників контролю за діяльністю банків.

Ключові слова: фінансова стійкість банків, клас-терний аналіз, фінансові показники банків.

Іванов С. В., Солдак М. О. *Високотехнологічні послуги: світові тенденції та стан у промислових регіонах України.* — С. 79.

У статті висвітлено сучасні світові тенденції розвитку послуг у країнах світу, оцінки їх знанеємності, на основі запропонованих показників сектору наукоємних та технологічно інтенсивних виробництв здійснено оцінку розвитку наукоємних виробництв у промислових регіонах України.

Ключові слова: наукоємні послуги, технологічно інтенсивні виробництва, промислові регіони.

Івченкова О. Ю., Лях А. О. *Аналіз моделей і методів розподілу трудових ресурсів в управлінні реалізацією портфеля ІТ-проектів.* — С. 87.

У статті розглянуто питання важливості розподілу трудових ресурсів в управлінні реалізацією портфеля ІТ-проектів. Проаналізовано підходи, методи та моделі, які застосовуються для оцінки економічної ефективності діяльності підприємства. Проведено аналіз зарубіжних методів оцінки ефективності інвестицій в ІТ-проекти: фінансових, якісних, імовірнісних.

Для аналізу було обрано найбільш популярні і застосовувані на практиці методи і моделі. У процесі аналізу були встановлені відмінні риси, переваги і недоліки кожного з методів.

Ключові слова: ІТ-проект, портфель ІТ-проектів, евристичні методи, методи локальної оптимізації, методи динамічного програмування, метод гілок і обме-

жень, метод дихотомічного програмування, метод мережевого програмування, генетичні методи.

Каменська О. О., Весела Н. О. *Концептуальні основи формування людського капіталу в збалансованій системі показників.* — С. 91.

В статті визначено необхідність розробки стратегічної карти людського капіталу у збалансованій системі показників з урахуванням нових умов господарювання та демографічної кризи. Розглянуто проблеми формування людського капіталу промислового підприємства в контексті інноваційного розвитку та розроблено методичні рекомендації щодо підвищення якості людського капіталу за допомогою збалансованої системи показників.

Ключові слова: людський капітал, стратегія, збалансована система показників, рівень кваліфікації персоналу, інноваційний розвиток, промислове підприємство, стратегічна карта, стратегічна відповідність.

Коваленко О. О., Коваленко С. В. *Динамічна система індивідуальних показників преміювання як сучасний інструмент мотивації ефективної праці спеціалістів.* — С. 95.

У статті обґрунтовано необхідність застосування системи матеріальної зацікавленості працівників в ефективній праці. Доведено, що колективні показники преміювання фахівців є взаємопов'язаними, мають низький рівень мотивації, виконання умов преміювання досягається за рахунок більш відповідних конструкторів. Колективна відповідальність у даній ситуації знижує відчуття власної значущості кожного співробітника окремо, що призводить до зниження ефективності роботи.

Запропоновано покращення підходу щодо оплати праці фахівців, яке направлене на удосконалення переліку існуючих показників преміювання, стимулює конструкторів виконувати план по кількості та якості документації, відповідає функціональним обов'язкам фахівця, дозволяє підтримувати принципи справедливої диференціації заробітної плати, підвищити продуктивність праці.

Ключові слова: мотивація, ефективна праця, премія, модель стимулювання праці, система динамічних показників.

Коритько Т. Ю. *Структура та підходи до оцінки валової доданої вартості підприємства.* — С. 99.

Досліджено та проаналізовано наукові підходи щодо трактування поняття додана вартість. Висвітлено та охарактеризовано особливості формування доданої вартості на підприємстві. Розкрито взаємозв'язок з основними категоріями та поняттями дослідження. Поелементна оцінка валової доданої вартості підприємства здійснюється з метою досягнення оптимальної комбінації елементів за допомогою найбільш ефективного набору ресурсів.

Запропоновано методичний підхід щодо оцінки валової доданої вартості, який полягає у визначенні на основі експертного методу показників, що впливають на величину валової доданої вартості; проведенні розрахунку питомої ваги факторних показників за їх значимістю залежно від результатів кореляційного аналізу; визначенні інтегрального показника валової доданої вартості. Використання розробленої економетричної моделі дозволить визначити вплив факторів на рівень валової доданої вартості підприємства та висту-

пає ефективним інструментом прогнозування його діяльності.

Ключові слова: додана вартість, валова додана вартість, прибутковість, прибуток, виручка, підприємство.

Кучер Л. Ю. *Концептуальний підхід до економічного управління інноваційними проектами аграрних підприємств.* – С. 103.

У статті розглянуто теоретичні аспекти економічного управління інноваційними проектами аграрних підприємств. Запропоновано концептуальний підхід щодо економічного управління інноваційними проектами аграрних підприємств, що визначає мету, суб'єкт, об'єкт, базові концептуальні положення, принципи, функції, методи, інструменти, складники, систему забезпечення; місце економічного управління інноваційними проектами в системі економічного управління аграрним підприємством. Практичне застосування результатів дослідження в аграрних підприємствах може сприяти підвищенню ефективності економічного управління інноваційними проектами.

Ключові слова: економічне управління, інноваційний проект, аграрне підприємство, економічне управління інноваційними проектами.

Латишева О. В. *Сутність сталого розвитку та сучасні екологічні напрями його забезпечення в Україні.* – С. 106.

У статті представлено власне тлумачення поняття "потенціал сталого розвитку". Визначено напрями впровадження системи управління сталим розвитком на підприємствах. Запропоновано використання системи екологічного менеджменту (СЕМ) для вирішення завдань сталого розвитку підприємств. Представлено перелік інструментів СЕМ, що дозволять визначити фактори впливу на екологічну складову потенціалу сталого розвитку, показано потенційні переваги від впровадження СЕМ. Доведено, що завдяки управлінню екологічною складовою підприємства отримують додатковий інструмент ефективної реалізації стратегії сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, потенціал сталого розвитку, управління сталим розвитком, екологічна складова, система екологічного менеджменту.

Лєпа Р. М., Шумило Я.М. *Стадна поведінка як наслідок прояву ірраціональності споживачів на ринках збуту продукції.* – С. 111.

Стаття присвячена вивченню стадної поведінки споживачів на ринках збуту продукції. Розглянуто природу стадної поведінки споживачів на ринках збуту продукції як наслідок ірраціональності. Визначено, що в результаті прояву ірраціональної поведінки споживачів на ринках збуту продукції виникає явище нефункціонального попиту. Виявлено, що причиною виникнення проявів нефункціонального попиту: ефекту Веблена, ефекту сноба, ефекту приєднання до більшості, спекулятивного попиту – є прояви ірраціональності в поведінці споживачів і, як наслідок, стадної поведінки на ринках збуту продукції. Доведено, що стадна поведінка споживача на ринку збуту продукції є наслідком прояву ірраціональності. Зроблено висновок про те, що нефункціональний попит можливо регулювати за допомогою механізмів впливу на стадну поведінку. Окреслено перспективні напрями досліджень.

Ключові слова: споживачі, ірраціональна поведінка, стадна поведінка, нефункціональний попит, ринки збуту продукції.

Ляшенко В. І., Харазішвілі Ю. М. *Стратегічні сценарії структурного розвитку промислових регіонів України.* – С. 113.

Досліджено стан та рівень ефективності структурного розвитку промислових областей та відповідних економічних районів України через визначення інтегральних індексів та порівняння з інтегральними пороговими значеннями. Розроблено сценарій структурного розвитку промислових областей України, що відповідає досягненню фази розквіту постіндустріального розвитку, результатом якого є щорічні стратегічні орієнтири індикаторів та ключових макропоказників структурного розвитку до 2020 р., які можуть слугувати критерієм ефективності виконання стратегій розвитку.

Ключові слова: структурний розвиток, регіони, економічні райони, інтегральний індекс, порогові значення, сценарій розвитку.

Мальчик М. В., Попко О. В. *Маркетингові дослідження стану та перспектив розвитку ринку сільськогосподарської техніки України.* – С. 126.

Наведено теоретичні та практичні аспекти проблем розвитку інженерно-технічного забезпечення сучасного сільськогосподарського виробництва в умовах його реформування та адаптації до ринкових засад господарювання. Окреслено перспективи розвитку ринку технічних засобів для агропромислового комплексу України.

Ключові слова: агропромислове виробництво, ринок сільськогосподарської техніки, сільськогосподарське машинобудування, технологічна потреба

Мельников О. Ю., Світлична М. В. *Розробка системи підтримки прийняття рішень на основі метода нечітких дерев рішень для вибору претендента на вакантну посаду у відділі промислового підприємства.* – С. 130.

У статті розглянуто процес вибору претендента для призначення на вакантну посаду у відділі промислового підприємства. Представлено математичну модель підтримки прийняття рішень на основі багатокритеріального аналізу й методу нечітких дерев рішень, наведені критерії оцінки найбільш підходящих претендентів на посаду інженера-програміста трьох категорій. Побудовано інформаційну модель системи мовою візуального моделювання UML, описана її програмна реалізація.

Ключові слова: процес підбору персоналу, претендент, вакантна посада, система підтримки прийняття рішень, багатокритеріальність, дерево нечітких рішень, unified modeling language.

Осадча Н. В., Петрова Г. Є. *Роль країн Азії у зовнішній торгівлі України.* – С. 135.

В статті проаналізовано місце азійських країн у зовнішній торгівлі України, наведено аналіз зовнішньої торгівлі України та азійських країн товарами та послугами. Розглянуто окремі показники зовнішньоторговельної безпеки товарами та послугами. Наведені головні проблеми у торгівлі товарами з азійськими країнами.

Ключові слова: зовнішня торгівля, країни Азії, товари та послуги, зовнішньоторговельна безпека.

Островецький В. І. *Податкова політика України в умовах децентралізації.* – С. 140.

Запропоновано окремі напрями подальшого реформування податкової системи України, що сприятимуть економічному зростанню на основі збалансування інтересів держави та органів місцевого самоврядування в частині фінансового забезпечення процесів створення та ефективного розвитку Об'єднаних територіальних громад.

Ключові слова: доходи бюджету, податкова політика, податки, децентралізація, Об'єднані територіальні громади.

Палига Є. М. *Реструктуризація підприємств видавничо-поліграфічної галузі як основа стратегії конкурентоспроможності і розвитку корпоративного управління.* – С. 143.

Окреслено головні відмінності реструктуризації підприємств ВПП, що містять сукупність організаційно-економічних, виробничо-технічних та правових заходів спрямованих на збільшення випуску конкурентоспроможності продукції. Аналізуючи всебічну характеристику наявних ресурсів та результатів господарської діяльності видавничих і поліграфічних підприємств дані яких отримані в Державному комітеті статистики України і книжковій палаті України ім. Івана Федорова, а також з опублікованих аналогічних вітчизняних і закордонних досліджень проблем галузі ми бачимо, що підприємства діють в умовах конкуренції, яка має складний і глобальний характер і тому є гостра потреба у реструктуризації та впровадження стратегії конкурентоспроможності підприємств (ВПП). Сьогодні саме стратегічне планування впливає на розвиток корпоративного управління і є ключовим ресурсом у формуванні конкурентних переваг підприємств.

У статті розглянута реструктуризація насамперед як адаптація підприємств до умов ринкового конкурентного середовища і перетворення на цій основі їх у конкурентоспроможні структури ринку, проаналізовано особливості взаємин на підставі чого сформульовано вимоги до корпоративного управління, покликані мінімізувати ризики та конкурентні переваги підприємств поліграфії їх виживання та перспективи розвитку. Виявлено сучасні проблеми видавничої діяльності в Україні спричинені кризовим станом насамперед соціальної сфери, відсутність державної політики регулювання програм розвитку галузі і на основі цього сформовано основний склад учасників видавничого ринку та їх взаємозв'язок, які діють у видавничому бізнесі. Систематизовано основні особливості видавничого бізнесу, організації виробництва і технологічного процесу в поліграфії. Подано аналіз основних підприємств Львівщини у сфері видавничої та поліграфічної діяльності і проаналізовано результати їх фінансово-господарської діяльності та встановлено модель розвитку видавничих та поліграфічних підприємств. Внаслідок масової приватизації в Україні розвинуто потужний фактор розвитку ділової і організаційної культур, охарактеризовано поведінку суб'єктів правовідносин, а також принципи системи корпоративного управління, які забезпечують розвиток корпоративного сектора економіки в нашій країні через механізм контролю акціонерів за діями менеджерів та механізм перерозподілу прав власності на користь більш ефективних агентів.

Ключові слова: реструктуризація, стратегії, корпоративне управління, акціонерне товариство, акціо-

нери, менеджери, власність, механізм, поліграфія, видавництва.

Петренко Ю. О. *Вплив фіскальної децентралізації на економічне зростання та надання суспільних послуг: огляд.* – С. 148.

У статті пропонується стислий огляд теоретичних основ та емпіричних доробків щодо фіскальної децентралізації як поширеної у різних країнах світу тенденції у сфері фіскальної і бюджетної політики. Мета статті полягає у дослідженні основних наукових здобутків у сфері впливу фіскальної децентралізації на економічне зростання та надання суспільних послуг, а також проведенні аналізу основних висновків, що містяться в існуючій літературі стосовно даного питання.

Ключові слова: фіскальна децентралізація, економічне зростання, надання суспільних послуг.

Пілецька С. Т., Процюк Д. В. *Формування системи бюджетування на авіаційних підприємствах.* – С. 153.

В статті розглянуто теоретичні аспекти дефініції бюджету та бюджетування, надано методичні підходи щодо впровадження системи бюджетування в господарській діяльності підприємств. Визначено, що в сучасних умовах господарювання, бюджетування, повинно стати більш динамічною, гнучкою системою, яка забезпечить підприємству ефективну діяльність.

Оскільки бюджетування – це управлінський інструмент, який спрямовано на розподіл ресурсів, необхідних для досягнення цілей підприємства за умови їх ефективного використання, то лише завдяки професійному управлінню можна досягти успішності та процвітання підприємства. Тому питання бюджетування на підприємстві потребує подальшого вивчення й уточнення з урахуванням потреб сьогодення.

Ключові слова: бюджет, бюджетування, принципи, методи, структура.

Попова Г. Ю. *Формування стратегії ризикозахисту інжинірингової фірми.* – С. 157.

У статті розглянуто питання удосконалення системи управління ризиками в контексті формування стратегії ризикозахисту інжинірингової фірми. Сформульовано передумови використання комплексних методів попереджувального управління ризиками, обґрунтовано практичні підходи до розробки стратегії ризик-менеджменту інжинірингової фірми в існуючих умовах.

Ключові слова: стратегія ризикозахисту, інжиніринг, система попереджувального управління.

Рядно О. А., Рибальченко Л. В. *Антиінфляційна політика фінансової безпеки держави.* – С. 161.

В статті досліджено проблеми антиінфляційного регулювання фінансової безпеки держави. Проаналізовано особливості загальних підходів до оцінки характеру антиінфляційної політики, соціальні наслідки інфляційних процесів в країні, досліджено складники інтегрального індексу економічної безпеки та побудовано модель залежності рівня інфляції від основних показників загрози фінансової безпеки України.

Антиінфляційна політика являє собою сукупність інструментів державного регулювання, спрямованих на зниження інфляції. Мета антиінфляційної політики полягає в тому, щоб зробити інфляцію керованою, а її рівень – досить помірним. Розглядаючи соціальний аспект фінансової безпеки, варто враховувати і додат-

кові фактори, що можуть виникати в країні і обумовлюють соціальну напруженість у суспільстві.

Потреба у регулюванні інфляції обумовлена викликами глобалізації, які вимагають підвищення міжнародної конкурентоспроможності України. Виникнення антиінфляційного регулювання пов'язане з одного боку з явищем інфляції, а з іншого – із нездатністю державної політики забезпечити економічну та соціальну стабільність в країні іншими методами.

Ключові слова: інфляція, фінансова безпека, споживчі ціни, безпека держави, антиінфляційні заходи.

Ситник Л. С. *Антикризова стратегія аграрної сфери в Україні в умовах євроатлантичної інтеграції.* – С. 166.

У статті проаналізовано сучасний стан аграрного сектору економіки України за традиційними показниками землезабезпеченості по регіонах України, формування трудового потенціалу сільських територій, технічного забезпечення сільського господарства і проблеми підвищення ефективності використання його ресурсного потенціалу.

Відзначено домінування в структурі експорту України сировинних товарів з низьким рівнем технологічної обробки, критичне накопичення суперечностей в українській економіці та надмірну чутливість до коливань світової кон'юнктури, ігнорування вторинної переробки в агропромисловому комплексі.

Виявлено демографічні втрати населення, тенденції зростання від'ємності природного приросту сільського населення, зменшення працездатного сільського населення, зростання площ порушених і відпрацьованих земель, погіршення структури земельного фонду України.

На основі проведеного аналізу визначено основні напрями антикризової стратегії розвитку аграрної сфери в умовах євроатлантичної інтеграції.

Ключові слова: антикризова стратегія, аграрна сфера, євроатлантична інтеграція, землезабезпеченість, сільське населення, земельний фонд.

Снігова О. Ю. *Ризики та можливості розвитку вугільної промисловості Донецької та Луганської областей у відбудові економіки сходу України.* – С. 170.

У статті розглянуто сильні та слабкі сторони вугільної промисловості територій Донецької та Луганської областей, підконтрольних українській владі, а також встановлення можливостей та ризиків її функціонування в нових економічних та політичних умовах.

Ключові слова: вугільна промисловість; Донецька та Луганська області, підконтрольні українській владі; ризики; можливості; європейський енергетичний простір; відновлення економіки східних регіонів України.

Турлакова С. С. *Застосування рефлексивного підходу в рамках моделей управління стадною поведінкою на підприємствах.* – С. 174.

Обґрунтовано актуальність використання інформаційних моделей управління в сучасній економіці. В рамках моделей управління стадною поведінкою на підприємствах запропоновано застосування рефлексивного підходу. У загальному вигляді визначено формалізовані уявлення функцій рефлексивного вибору агентів управління, які відображають досліджувані характеристики і стани агентів управління в процесі прийняття рішень на підприємствах до і після управляючих впливів з боку центру. Наведено загальну схему застосування рефлексивного підходу в рамках моделей управління стадною поведінкою на підприємствах. Зроблено висновки про те, що реалізація зага-

льної схеми в конкретних моделях механізму рефлексивного управління стадною поведінкою на підприємствах дозволить прогнозувати результати прийняття рішень економічними агентами та ефективно управляти стадною поведінкою на підприємствах. Визначено перспективні напрямки подальших досліджень.

Ключові слова: рефлексивний підхід, стадна поведінка, інформаційні моделі, рефлексивне управління, економічні агенти.

Шабаліна Л. В., Караман Е. Г. *Підвищення ефективності стратегії імпортозаміщення Російської Федерації на основі науково-технічного розвитку.* – С. 180.

У статті розглядається необхідність стратегії імпортозаміщення для Росії в сучасних економічних умовах. Аналізується зарубіжний досвід, а також підкреслюється важливість нарощування власного науково-технічного потенціалу регіонів, як найважливішого чинника реалізації стратегії імпортозаміщення. Акцентовується увага на необхідності підвищення інноваційної діяльності, активізації інвестиційної діяльності та створення інформаційної підтримки імпортозаміщення.

Ключові слова: імпортозаміщення, стратегія імпортозаміщення, науково-технічний розвиток, інвестиційна політика держави, інновації.

Шелеметьєва Т. В. *Підвищення рівня транспортних послуг як основа ефективного розвитку туризму України.* – С. 183.

У статті досліджено роль транспортних послуг у розвитку туризму України. Визначено важливу роль авіаційного транспорту у здійсненні міжнародного сполучення України. Відзначено, що найбільшою компанією, яка надає послуги з бронювання і продажу авіаквитків, квитків на перевезення залізничним транспортом у міжнародному сполученні, широкий спектр туристичних послуг та оренди автомобілів є Київське агентство повітряних сполучень «КІЙ АВІА». Доведено, що одним з найбільш зручних засобів сполучення для туристів будь-яких категорій є залізниця. Проаналізовано сучасний стан транспортної інфраструктури в Україні.

Ключові слова: підвищення, рівень, транспортні послуги, види транспорту, туризм, розвиток, якість, динаміка, перспективи.

Яцишина Ю. М., Шашко В. О. *Використання інтерактивних методів навчання при викладанні дисциплін з управління персоналом.* – С. 190.

Статтю присвячено проблемі впровадження інтерактивних методів навчання в процес професійної підготовки менеджерів. Визначено роль і значення інтерактивних методів навчання у сучасній вищій школі.

Подано короткий ретроспективний аналіз використання інтерактивних методів навчання у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. Проаналізовано особливості їх використання у навчальному процесі підготовки менеджерів.

Презентовано досвід впровадження інтерактивних методів навчання при викладанні курсу «Психотехнології управління персоналом» для студентів-менеджерів.

Наведено приклади модифікованих інтерактивних вправ, які було розроблено та апробовано у процесі викладання курсу.

Ключові слова: освітній процес, інтерактивні методи навчання, менеджери, навчальний курс, психотехнології управління персоналом.